

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român“, strada măcelarilor nr. 34.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Mesajul de tron.

Marți la orele 12 s'a făcut deschiderea solemnă a parlamentului ungar, în palatul regal din Buda. În sala tronului s'au întrunit încă pe la 11 deputații și membrii casei magnaților în număr destul de mare. Dintre kossuthiști vreo 50 n'au luat parte la actul de deschidere. Ca ceva nou e de înregistrat faptul, că de astădată n'a fâlfâit steagul negru-galben pe palatul regal, și n'a fost paradă militară, pentru a nu se cântă imnul „Gott erhalte!“ Și toți kossuthiștii n'au mers toți se ascultă mesajul de tron al Regelui ungar!

Înainte de deschiderea parlamentului a fost serviciu divin în capela dela palat, la care a asistat și Maiestatea Sa. La câteva minute după orele 12 Maiestatea Sa s'a prezentat apoi cu ceremonialul obicinuit în sala de recepțiune și urcând tronul a citit următorul mesaj de tron.

Onorați domni! Magnați și deputați! Liberi credincioși!

Simțim sinceră bucurie, că putem saluta din nou pe magnați și deputații credincioșii Nostru regat ungar întruniți în adunarea țării. Li cade greu inimii Noastre părințești să reprivească asupra evenimentelor trecutului recent, cari au turburat mersul regulat al vieții constituționale. Aducem mulțumită providenței divine, că neînțelegerile s'au resirat și în înțelegere cu voința manifestată liber a națiunii avem ferbinte dorință și sigura speranță, că colaborarea tuturor factorilor constituționali și legali ai legislației și vieții de stat în viitor nu va mai fi conturbată. Restituirea domniei legilor și a continuității de drept este întâia problemă a guvernului nostru. Spre scopul acesta va supune dietei acele proiecte de legi, cari se refer la stabilirea bugetului și a dărilor publice, purtând bine de grijă, ca încasarea restanțelor de dări îngrămățiate să se facă într'un mod echitabil, încoi se poate fără jignirea întărilor contribuabililor.

Art. XII. din 1867 fixează chipul de administrare al afacerilor comune cu regatele și țările reprezentate în consiliul imperial, de unde urmează, că trebuințele comune sunt a se fixa pe această bază de drept și deodată a se ajunge la o înțelegere și cu privire la cuota după care să se împartă acoperirea acestor exigențe între cele două state.

Aranjarea relațiilor Noastre economice cere, ca să se dea împuternicire pentru începerea și continuarea negocierilor vamale și comerciale cu statele străine, iar apărarea intereselor noastre economice de zguduiri mai mari fac neincunjurabile, convențiile comerciale ce au intrat de fapt în vigoare, ca să fie menținute și până vor obține ratificare constituțională. Tot asemenea interesele legate de aceste convenții și asigurarea sistematică a relațiilor noastre economice produc necesitatea, ca între țările coroanei

ungare, pe de altă parte între regatele și țările reprezentate în consiliul imperial, relațiile de vamă și comerciale, pe lângă asigurarea libertății de circulație reciprocă, să se reguleze și pe mai departe.

Deși relațiile noastre mai intime cu aliații noștri, îndreptate spre susținerea păcii, și legăturile noastre amicale cu celelalte state ofer garanța, că binefacerile păcii nu ne vor fi detruse, siguranța noastră absolută și validitatea cu succes a intereselor noastre în toate direcțiile ne impun imperios îngrijirea sistematică a apărării noastre armate.

Dreptaceea se prezintă ca o necesitate neînlăturabilă, ca afară de contingentul de recruți, stabilit de legile noastre anterioare, prin ce contingentul apărării noastre armate va intra în văgășul său obicinuit, să se satisfacă și acele exigențe extraordinare aprobate odată de delegațiunii, cari cad pe intervalul de activitate a dietei prezente.

Restabilirea ordinii de drept pretinde și înarticulară în lege a convenției financiare cu Croația și Slavonia, pregătită de comisia regnicolară exmisă de parlamentul trecut. Guvernul nostru este condus de voința de a păstra neatins drepturile autonome garantate de lege pe seama Croației și Slavoniei, de a se îngrijii de interesele lor materiale și de înaintarea lor, mai departe de a promova înaintarea liberă și crescândă a lor, precum și de a întări prin instituțiuni de drept la fel comunitatea de stat a țărilor coroanei Sf. Stefan.

Cea mai însemnată datorie a guvernului nostru este, ca lărgind drepturile politice asupra tuturor structurilor sociale să introducă totalul națiunii în șanțurile vieții politice. Spre scopul acesta își va pregăti proiectele privitoare la liberul exercițiu al dreptului de vot, fiind cont atât de cerințele moderne ale ideii democratice, cât și de apărarea caracterului național al statului ungar.

Onorați domni! Magnați și deputați! Aceste sunt problemele, la cari s'a îngajat guvernul nostru. S'a angajat în așa chip, că aceste sunt chestiuni de prima ordine, cari necondiționat trebuiesc rezolvate, a căror rezolvare nu se poate face nici iluzorie, nici să suture întârziere prin sulevarea altor chestiuni, și la acest angajament, ce a luat asuprași guvernul, și-a dat și națiunea adesiune prin alegerile din urmă.

Afară de cele înșirate, având în vedere întâmplările regretabile din trecutul mai recent, în interesul mersului legal și constituțional al administrației, precum și al asigurării mai depline a ordinii de drept constituționale, una dintre datorițele mai urgente ale guvernului nostru va fi a-și prezenta proiectele, — în scopul lărgirii sferei de drept a autonomiilor municipale — pentru lărgirea cercului de competență a judecătoriai administrative, mai departe în interesul apărării mai depline a independenței justiției, în cazuri de ciocnire a cercurilor de competență, relegarea la for de ju-

stiție independent și în fine pentru prolongarea legii iudicaturii curiale în materie electorală.

Mersul regulat al vieții de stat și asigurarea condițiilor de prosperare culturală și economică a națiunii va necesita neapărat împlinirea unei mulțimi de exigențe cari nu sufer amănare. Este o datorință a guvernului meu, dezvoltarea culturalei, pe teren religios promovarea chestiunii autonomiei catolice, întregirea dotațiunii clerului inferior și executarea treptată a obligămintelor impuse prin art. de lege XX din 1848.

Pe terenul economic: înaintarea și propășirea materială, ridicarea bunăstării poporului, îmbunătățirea sortii muncitorilor, creșterea producției noastre agricole, dezvoltarea puternică a industriei noastre, regularea creditului și a finanțelor noastre și împărțirea mai dreaptă și mai echitabilă a impozitelor publice. Problema guvernului nostru va fi de a prezenta astfel de legi parlamentului.

După ridicarea la valoare de lege a reformei electorale, voim să Ne provocăm din nou la opiniunea publică manifestată pe de-a întregul și pe o bază mai largă a națiunii, și cu privire la problemele de guvernare din viitor Ne susținem libertatea de hotărâre, întemeiată pe drepturile Noastre regești, pentru vremea aceea.

Credința Noastră în virtuțile strămoșești ale națiunii deșteaptă în Noi speranța, că precum pe Noi ne conduc sentimentele calde pentru interesele iubitei noastre națiuni ungare, așa și națiunea în deplină armonie dintre dânsa și regele ei va căuta strălucirea tronului, cheazășuirea progresului viitorului. Implorând binecuvântarea lui Dumnezeu asupra activității Dvoastră, declarăm adunarea țării deschisă“.

Din parlament.

După deschiderea solemnă a parlamentului țării, făcută Marți prin mesajul de tron publicat în fruntea numărului nostru de astăzi, dieta țării s'a întrunit în aceeași zi în ședință la ora unu d. a. pentru a i-se ceti de nou cuvântul de tron al Maiestății Sale. Alta nu s'a lucrat în ședința aceasta. În ședința de Mercuri, ținută la orele 10, deputații și-au prezentat credenționalele și s'au împărțit în 9 secțiuni, prin sortare. Joi și Vineri nu s'a ținut ședință. Sâmbătă s'au făcut verificările, iar în urmă alegerea prezidentului a viceprezidenților și a notarilor. Astăzi, Luni, se alege comisiunile, și mâne, Marți prim-ministrul *Wekerle* va espune pe larg programul de muncă al guvernului. Astăzi se va alege și comisiunea care să redacteze adresa dietei, ca răspuns la mesajul de tron.

Despre deputații naționaliști știm numai atâta din foile străine (pentru că cum se vede, se menține obiceiul din trecut, de a nu se trimite informațiuni și ziarului român), că clubul s'a constituit, sub numirea „partidul dietal al naționaliștilor“. Prezident a fost ales *Dr. Teodor Mihali*, notari *Dr. Alexandru Vajda Voevod*, *Milan Hodzsa* și *Dr. I. Manoilovici*, iar

econom al clubului *Francisc Skicsák*. Despre constituire clubul a avizat toate partidele din parlament, cerând dela acestea să-i facă loc în biroul camerei și în comisiuni. A ales apoi o comisiune pentru aranjarea discuțiilor parlamentare, și și-a precizat punctul de vedere în chestia reformei electorale, declarând, că va cere vot universal secret și egal, cu votare făcută pe comune, liber de orice restricții.

Mai notăm, că în contra deputaților naționaliști *M. Polit*, *Coriolan Brediceanu*, *Dr. Ștefan Petrovici* și *Dr. Gheorghe Popovici* au intrat proteste, pe motivul, că și-au câștigat mandatele pe calea agitațiilor nepermise.

Serbările din București.

Mercuri, în 10 Maiu v. s'au împlinit 40 de ani de domnie ai Regelui Carol al României, și 25 de ani de la încoronarea Maiestății Sale ca Rege al României. Ziua a fost serbată cu mare solemnitate, amăsurat importanței ce o avea, în întregul regat român, mai ales însă în București.

Intreaga capitală avea aspect sărbătoresc și toate casele erau împodobite cu steaguri naționale. În zorile zilei au fost date 21 bubuituri de tunuri, anunțând începerea zilei însemnate. Pe la orele 8 stratele pe cari avea să meargă familia domnitoare la metropolie, pentru a asista la serviciul divin festiv, erau pline de lume. Circulația devenise anevoioasă de tot.

La orele 10 Suveranii români pleacă de la palat cu suita obicinuită. Plecarea e anunțată poporațiunii prin 101 bubuituri de tunuri. La metropolie Maiestățile Lor sunt așteptați de ministrii țării, persoanele oficiale și de atașatii militari străini.

Dela palat până la metropolie erau postați în două rânduri soldații din armata română, iar în apropierea metropoliei elevule dela diferitele școale, și sus pe dealul metropoliei primarii comunelor rurale din întregul regat român.

Au intrat apoi în biserică, Maiestățile Lor Regele și Regina, Prințesa Maria cu copiii: Carol, Elisabeta, Maria și Nicolae, principele Ferdinand, principele Wilhelm de Hohenzollern și prințul de Wied. Maiestatea Sa Regina și Prințesa Maria au primit buchete de flori.

După terminarea serviciului divin a fost cetit actul comemorativ al iubileului, care semnat apoi de Regele Carol și de toți membrii familiei regale a fost încredințat ministrului de instrucțiune publică pentru a-l depune în arhiva statului.

Maiestatea Sa Regele a încălecat în urmă, și însoțit de principele Ferdinand, principele Wilhelm de Hohenzollern și principele de Wied, apoi de statul major și de atașatii militari străini, a mers la statua lui Mihai Viteazul, pentru a primi defilarea trupelor.

Maiestatea Sa Regina, cu Prințesa Maria și copiii a făcut drumul la statua lui Mihai Viteazul în trăsură deschisă. Pe unde treceau li-se aruncau flori din balcoane, ferestre și de pe strade.

Defilarea a început la orele 11 și jumătate.

Mare entuziasm a provocat defilarea micilor dorobanți, cari au făcut începutul. Au urmat elevii școalelor militare, veterani, și apoi armata regulată. După defilare, cortegiul regal a mers la palat.

La orele 3 a fost recepțiune la palat. Au fost primiți membrii corpului di-

plomatic aflați în București, iar pentru ceilalți au stat deschise toată ziua registrele la palat.

La orele 5 a fost banchet în Cismigiu, dat primarilor din țară, și în Arenele romane, dat veteranilor. În ambele locuri s'a prezentat principele Ferdinand, primit fiind cu ovații mari. Veteranii au primit drept suvenir tacâmul în care a mâncat fiecare. Pe păhar și pe farfurie era reprodus chipul Regelui Carol.

Seara edificiile publice și calea Victoriei au fost iluminate cu electricitate, și lumea întreagă bucureșteană a circulat pe strade până târziu noaptea. La orele 9 au făcut primblare cu trăsura Maiestățile Lor Regele și Regina. Au fost salutați cu zgomotoase urale. Tot așa și Principele Ferdinand, care în altă trăsură a făcut primblare cu principesa Maria, principele Wilhelm de Hohenzollern și prințul Carol.

La orele 11 a venit o ploaie mărunță și a resfirat mulțimea.

Joi, la orele 10 Maiestatea Sa Regele Carol a primit pe membrii sfântului sinod, în numele căruia I. P. S. Sa Metropolitan-Primat a felicitat pe Maiestatea Sa, care ședează pe tron alături de Regina, și încunjurat de întreaga familie regală. La orele 11 și jumătate s'a prezentat camera și senatul. La orele 12 au fost primiți primarii orașelor și ai comunelor rurale, cari au defilat câte 3 pe dinaintea părechii regale.

Maiestatea Sa Regele Carol a primit scrisori de felicitare dela toți domnitorii.

Camera și senatul român e întrunit din incidentul jubileului în sesiune extraordinară, iar deschiderea expoziției, aranjată tot din prilejul jubileului, a trebuit să fie amânată până la 1/14 Iunie, când apoi serbările jubileului se vor continua.

„Academia Română“ încă a ținut ședință festivă din incidentul jubileului Regelui Carol. A fost presidată de dnul I. Kalinderu, iar discursul festiv despre domnia Regelui Carol l-a rostit dl A. D. Xenopol.

„E mai greu a cruță decât a câștiga“.

De Ieronim Uieț, preot gr. or. român.

(Fine.)

Constatat fiind, că cruțarea este o condiție neapărată pentru progresul, consolidarea și fericirea unui popor, ni-se impune datorința nouă preoților, ca să deșteptăm și întărim simțul de cruțare în poporul nostru. Scopul — după părerea mea — s'ar putea ajunge prin mijloacele următoare:

1. Prin înființarea reuniunilor de temperanță.
2. Prin introducerea lucrului de mână și
3. Prin predici.

Am pus predicile în punctul din urmă, nu pentru că ele ar fi doară mai puțin ducătoare la scop, din contră numai prin predici putem ajunge să înființăm reuniunile de temperanță și să introducem lucrul de mână la popor, ci pentru că să se înțeleagă, că și după ce ne-a succedat a duce în deplinire cele 2 puncte să nu încetăm a predică mai departe în interesul consolidării materiale și moral-religioase a poporului.

Poporul nostru în mâncare nu prea excedează și dacă ar și exceda vreodată în cășlegi și la sărbători, dauna aceasta o reparază postul. Prin predici avem să combatem luxul în îmbrăcăminte, folosirea tutunului și cu deosebire consumarea beuturilor alcoolice.

Când voim să combatem luxul în îmbrăcăminte, în predicile noastre să apelăm la hărnicia femeilor române, cari — multămită lui Dumnezeu — se pricep foarte bine la pregătirea vestmintelor bărbătești și femeiești, să facem o asemănare între trăinicia acestora și a celor dela șatre și cu date statistice să dovedim poporului suma diferinții, care astfel rămâne în punga Românului. Să ne nizuim a-i convinge pe oameni, că ce privește părțile îmbrăcăminte, cari nu se pot pregăti acasă, nu e rațional și nici conștient, ba chiar periculos, ca oamenii scăpăți să-și

îmbrace feciorii și fetele, să-și arătându-le și aici urmările funeste cari ne reamintesc fabula sforțării broaștei, ca să se umfle cât boul. Să-i împăcăm cu ideea: că precum nu e rușine să ari cu 2 boi dacă nu ai 4, cu 2 vaci dacă nu ai boi; așa nu e rușine nici aceea, dacă feciorul s'au fata celui sărac sunt îmbrăcați în haine cinstite și curate, dar nu așa scumpe ca a feciorului sau fetei celui bogat și nu e de loc deositor, dacă deosebirea ce se vede între avut și sărac, acasă și în câmp, se observă și în îmbrăcăminte. Și ca să fim mai siguri de rezultat, îndemnăm deodată și pe cei avuți, că alungându-se acasă dela birt în fiecare zi mai sărac, decât în ziua premergătoare.

Un mijloc de a încunjură birtul, este și lucrul de mână, care se poate exercia peste iarnă și ține în ocupație continuă pe om, nu numai cu lucrul însuș, ci și cu procurarea materialului de lipsă la acelaș. Instructori spre scopul acesta, își poate califica fiecare comună.

Ca mijloc de a fi reținut omul acasă, mai amintesc dezvoltarea gustului estetic, de ași țineă fiecare om curtea și edificiile economice în ordine și curățenie.

De sine înțeles, după proverbul „verba movent exempla trahunt“, și aici noi preoții trebuie să premergem cu exemplu, cu deosebirea, că până când credincioșii vor împleți coșerci și vor pregăti instrumente agronomice, etc., noi preoții vom compune predici instructive și moralizatoare, pentru ridicarea poporului nostru la o stare materială și moral-religioasă tot mai bună.

Mai mult avem de lucru cu combaterea folosirii tutunului și cu deosebire a consumării beuturilor alcoolice, teribil de extinsă. În predicile menite pentru combaterea acestor rele, luăm de exemplu o persoană s'au două, ruinate prin patima beției, firește neamintindu-le numele, și expunând starea lor materială de pe timpul înainte cu 15—20 de ani, dupăcum respectivii în timp mai lung s'au mai scurt și-au risipit averea, o asemănăm cu cea de acum, asemenea hrana și îmbrăcăminte, le zugrăvim în colori vii iocana de atunci și cea de acum, extinzându-ne eventual și asupra stării lor sanitare, în fine constatăm aproximativ suma prețului averii lor trecute în mâna jidanului. Tot în frul acestei predici luăm de exemplu alte două sau trei persoane, cari nu au decăzut încă, dar sunt semne că cerțând birtul tot așa de des ca de 3—4 ani încoace se vor ruina și aceia. Confrontarea stării materiale de mai înainte cu cea de prezent a acestora nu ne poate arăta rezultatul trist obicinuit, deoarece paguba avută se poate încă ascunde prin datorii făcute pe sub mână pe la privați. Rezultatul trist ce ar urma din neînfrânarea acestor oameni, trebuie să-l dovedim cu ajutorul ipotezelor și anume: Cu puțin spionaj putem ști câtă vreme se ajunge cutare sau cutare cu un pachet de tutun, de câteori merge peste săptămână la cârcimă și cam cât bea cu fiecare ocaziune? Pe baza aceasta putem ști aproximativ cât cheltuește zilnic pe tutun și beaură, socotim apoi cât a cheltuit în 365 de zile, lângă suma aceasta mai adăugăm și prețul zilelor de lucru pierdute în cârcimă și avem suma daunei de pe un an întreg. Să zicem, că în urma unei socotele de felul acesta, un om cheltuește zilnic pe tutun și beaură 30 fileri, ne ese o daună anuală de 109 cor. 50 fil., ceea ce nu sparie pe oameni. Noi însă în predică nu ne oprim aci, ci facem socoteala mai departe și zicem: că ducând omul ori oamenii aceia o viață așa cum au început-o în 10 ani va cheltui fiecare 1095 coroane, care sumă socotită cu interese numai de 5 la sută atinge cifra de 1515 coroane 52 fileri, iar în 20 de ani dauna e de 3736 cor. 59 fileri, care sumă pentru un om de rând este o avere întreagă. Câți sunt apoi de aceia, cari cheltuesc de 2 până în 5-ori atâta, adică 60 până în 150 fileri pe zi, a căror daună în timp de 20 de ani variază între 8 și 19 mii de coroane.

Nu cred să nu mustre conștiința pe cei păcătoși, când aud înțonarea cifrelor statistice, care le pune acum înaintea ochilor sufletești în sumă întreagă banii lor dați creștărește. Ba sunt convinși, că înșiși înțeleg că au apucat o cale greșită și urmând tot așa se vor ruina cu totul.

În sfârșit luăm de exemplu 2—3 oameni, foști total sau numai în parte săraci, dar sărgincioși cari pria diligență și cruțare au ajuns la stare materială relativ bună, au ajuns oameni de frunte. Pe aceștia îi amintim cu numele. Confrontăm starea lor materială de mai înainte cu cea de acum, expunem viața lor activă și amintind unele momente mai însemnate, pe cari le putem ști dela respectivii, dovedim ascultătorilor cumcă numai viața cum-pătată și simțul de cruțare i-a ajutat a-și eluța poziția între proprietarii de mijloc sau de frunte dupăcum vor fi.

În chipul acesta ne va succeda — cred eu — a înspăimânta pe poporeni dela

folosirea beuturilor alcoolice și mâncarea sfârșim predica, și oamenii încă sub influința impresiei primite în urma celor auzite să-i îndemnăm a se înscrie de membrii la reuniunea de temperanță.

Se știe în general, că omului îi place să fie cât se poate în societate, sau să aibă totdeauna ceva ocupație. Și durere, că mulți, când nu au ocupație folositoare, de cele mai multeori își caută societate în cârcimă, unde întâu de silă, a douaoră de obicei, iar pe urmă de sete, poate chiar din patimă, bea o sticlă de rachiu, bere sau vin, întorcându-se acasă dela birt în fiecare zi mai sărac, decât în ziua premergătoare.

Un mijloc de a încunjură birtul, este și lucrul de mână, care se poate exercia peste iarnă și ține în ocupație continuă pe om, nu numai cu lucrul însuș, ci și cu procurarea materialului de lipsă la acelaș. Instructori spre scopul acesta, își poate califica fiecare comună.

Ca mijloc de a fi reținut omul acasă, mai amintesc dezvoltarea gustului estetic, de ași țineă fiecare om curtea și edificiile economice în ordine și curățenie.

De sine înțeles, după proverbul „verba movent exempla trahunt“, și aici noi preoții trebuie să premergem cu exemplu, cu deosebirea, că până când credincioșii vor împleți coșerci și vor pregăti instrumente agronomice, etc., noi preoții vom compune predici instructive și moralizatoare, pentru ridicarea poporului nostru la o stare materială și moral-religioasă tot mai bună.

Conferențele învățătoarești.

— Cercul Făgăraș-Agnita. —

Sâmbăta sup. 20 Aprilie 1906.

Învățătorii cercului al II-lea din protopr. Făgăraș și Agnita, au fost convocați pe zilele de 6—7 Aprilie a. c. în comuna bisericească Sâmbăta inferioară unde s'au și întrunit, într'un număr aproape complet, participând cu toții la sfânta biserică, unde a celebrat parohul local Vasiliu Mușat azistat de preoții Nicolae Aron din Galați și Ioan Capătă din Șona. Răspunsurile liturgice au fost cântate de învățătorii cu toată preciziunea. După serviciul divin preotul Nicolae Aron, a ținut o frumoasă predică; iar parohul local V. Mușat bineventează pe învățătorii sosiți în comuna dsale. Tot în acest locaș dl comisar Dr. Aurel Crăciunescu, deschide conferența printr'un remarcabil discurs, care merită să fie adânc întipărit în inimile tuturor învățătorilor noștri, puindu-le la inimă a fi totdeauna conștiențioși întru împlinirea misiunii lor. Acest discurs a fost primit cu vii aclamațiuni și aplauze.

Urmează la ordinea zilei constituirea biroului, alegându-se notari: Traian Păcală din Galați și Chirion Adămoiu inv. dir. în Sâmbăta sup. apus., iar ca verificatori Galaction Stelea și Ioan Bica. Se cește apoi actul de denumire al dlui comisar, care se ia cu plăcere la cunoștință. Urmează cetirea apelului nominal din care se constată că dintre 81 învățători 65 sunt prezenți, iar 16 absenți, dintre cari cei mai mulți și-au înaintat scuzele la prezidiu. Afară de acestea au mai participat la această conferență dnii G. Barbat, N. Voila, N. Țutorea, V. Jurcovan, N. Jurca și I. Pura, toți din protopres. Avrigului, pe lângă aceștia au mai participat V. Dejenar, I. Bica și N. Păcală, dintr'alte cercuri. Notarul conferenței Adămoiu propune a se trimită Ex. Sale I. P. D. Arhiepiscop și Metropolitan o telegramă de aderență ceea ce conferența primește între aplauze. Ca oaspeți ai conferenței au participat dl Nicolae Borzea, prot. în Făgăraș, dl Benni Văró inspector regesc-scolar, dl Dr. Nicolae Șerban, adv. și deputat dietal, precum și învăț. de stat N. Koczkaș.

I. După constituire urmează prima lecție practică „Masa“ predată în limba maghiară de inv. I. Niciu. După prelegător ia cuvântul N. Sberneciu ca recenzent, care arată că tema a fost lucrată binișor. La discuție iau parte Mateiu, Comșa, Benția și Popa, arătând fiecare unele scă-

deri. Conferența enunță că tema a fost succedată.

Tema II „Boul“, lecție practică predată în l. maghiară de P. Macedon, care a preles destul de bine. La discuție iau parte Comșa, Mateiu, Capătă, Păcală și Popa. Conferența enunță că tema a fost bine lucrată.

Tema III „Substragerea“ predată în l. maghiară de I. Bica și I. Maxim. După prelegători ia cuvântul Galaction Bica ca recenzent, care arată că tema în scris a fost destul de bine lucrată, dar prelegătorii au predat'o cam slăbuț, neținând nici un cont de treptele formale. La discuție iau parte Mateiu, Adămoiu, Bugneriu și Benția. Conferența enunță că tema a succedat binișor, pretinde însă mai mult curaj dela prelegători.

Tema IV Disertație de V. Monea „Vorbă multă sărăcie“ Recenzent I. Comșa care arată că această temă a fost bine lucrată, numai cât prelegătorul ar fi putut'o lua mai pe larg. La discuție iau parte mai mulți învățători, cari toți constată că tema a fost foarte succedată, astfel o primește conferența.

Tema V „Cari manuale sunt mai răspunzătoare pentru propunerea limbii maghiare“, lucrată de N. Măhăra.

Acesta după ce face o comparație între manualele dnilor Voilean, Goldiș, Darin și Popoviciu, arată în lucrarea sa că cel mai potrivit man. pentru școala cu 1 învățător ar fi cel de Goldiș; iar pentru școala cu 2 sau mai mulți învățători este foarte bun manualul de Popoviciu.

Recenzentul N. Dragotă recomandă cu toată căldura manualul de Popoviciu. La discuție iau parte Păcală, Popa, Comșa, Mateiu și Mondocea. Conferența primește pentru școlile cu mai mulți învăț. manualul lui Popoviciu ca cel mai bun.

Tema VI „Conjugarea verbului“ în limba maghiară, prelegător N. Cârstea Recenzent I. Ciungară, care arată că tema a fost bine predată, pretinde însă mai mult curaj de la prelegător. La discuție iau parte Adămoiu, Matei, Comșa și Flucșu. Conferența enunță că tema a fost bine succedată.

Tema VII „Analiza zicerei compuse“ predată de N. Dragotă, lipsind recenzentul se numește Mateiu, care arată că prelegătorul s'a prea estins. După discuție se constată, că tema a fost bine succedată.

Tema VIII „Organizarea școlilor de repetiție cu indicarea mijloacelor pentru susținerea lor“. Această temă a fost dată unei comisuni constătătoare din: I. Capătă, M. Mateiu și H. Comșa, care comisiune prin refer. ei Mateiu arată că este de neapărată trebuință înființarea școlilor de repetiție atât din punct de vedere moral, cât și material și prin urmare este pentru înființarea acestor școli, iar încât privește pentru mijloace să fie în datorați tot susținătorii școlii a-le susține. Se naște o vie discuție la care iau parte Adămoiu, Dragotă și Comșa cari toți sunt pentru înființarea școlilor de repetiție. Urmează comisiunea pentru alegerea temelor pe anul viitor, care prin refer. ei N. Roșca propune următoarele teme.

1. Anul I. de școala „Tract. cuv. „Mama“ din Abc. de Dr. P. Șpan, lucrată de I. Ludu și N. Barbat. Recenzent Chirion Adămoiu.

2. Anul al II „Descrierea cărții“. Prelegători M. Chiușdea și N. Turcu, Recenzent Ioan Hasiu.

3. Anul al III. „Desvoltarea verbului“ Prelegător N. Dragoman și N. Suma. Recenzent I. Dragoman.

4. Anul al IV și al V „Tractarea poeziei „Toporul și Pădurea“, prelegător Galaction Bica, recenzent I. Berescu și J. Cocan.

5. „Alegerea manualelor din limba română“ N. Bărsan, recenzent N. Vargă.

6. Disertație de J. Flucșu „Învățăm nu pentru școală, ci pentru viață“, recenzent Vis. Bica.

7. „Ordinea în școală și afară de școală“, disertație de Em. Mondocea.

8. „Neajunsurile învățătorilor“. Disertație de M. Popa, recenzent H. Comșa.

După sfîrșirea acestora inv. Traian Păcală cere a rugare a învățătorilor din Tract. Sebeșului, care rogă conferența noastră, a o subscrisă și a o trimite Prea Ven. Conzistoriului Arhidiecezan pentru urcarea actului învățătoresc. După cetire se naște o discuție în care dă unele deslușiri și dl. comisar. Conferența în fine primește propunerea lui Mateiu însărcinându-l tot odată și compune o rugare modestă către Prea Ven. Cons. pentru urcarea salarelor învățătoresci.

Învățătorul Zefarie Muntean propune că toți învăț. acestor 2 tracte să participe în corpore la expoziția din București sub conducerea dlui comisar Dr. Crăciunescu. Dl. deputat Șerban fiind de față ne promite că va întreprinde spre a avea și unele favoruri. Conferența primește alegând o comisie pentru a face pașii necesari, în persoanele inv. Tr. Păcală, I. Berescu, Z. Muntean și R. Mondocea în frunte cu Dl. comisar Crăciunescu. Conferența la propunerea inv. V. Bica hotărăște a se ține pe anul viitor în com. Calbor. Exhauriindu-se programul conferenței dl. comisar Crăciunescu încheie ședința printr-o vorbire foarte aleasă mulțumindu-le învățătorilor pentru interesul și zelul ce l-au arătat la deliberearea temelor și totodată mulțumindu-le în inimă a trăi în cele mai bune relații cu poporul, și mai ales cu preoții și directorii școlari, despre cari azi cu regret se exprimă, că au participat prea puțin. În numele învățătorilor îi mulțumim dlui comisar, în termeni aleși învățătorul dr. Chirion Adămoiu, care asigură pe dl. comisar, că învățătorimea acestui cerc, va fi totdeauna la înălțimea chemării și spre a dovedi că merită cuvintele de laudă, cari le-a auzit din gura bravilor și conducătorilor. După încheiere învățătorimea în frunte cu dl. comisar și dl. dep. Șerban vizitează Domeniul erarial și herghelie de stat din această comună. Apoi ne-au despărțit ducând frumoase suveniri.

De încheiere amintesc că în ziua primă la 3 ore p. m. a fost „Producțiune Teatrală” în sala școlii din loc jucându-se 2 piese: „Nu te joc cu dracul”, com. într-un act de Negruzi, și „Florin și Florica” de V. Alexandri. A succes bine.

Chirion Adămoiu
inv. și not. al conf.

Convocare.

Membrii români ai adunării municipale sunt invitați a lua parte la conștătuirea ce se va ține în vederea adunării generale din 6 Iunie n. a. c., în 5 Iunie n. a. c. orele 4 p. m. în localul casei române din Sibiu.

Sibiu, la 26 Maiu n. 1906.

Dr. Liviu Lemény
prezid.

Dr. Borcia
secr.

NOUȚĂȚI.

Înălțarea Domnului. Joi, în ziua înălțării Domnului serviciul divin a fost oficiat în catedrală din Sibiu prin Preacuviosul și demnul protosincel și director sanitarial dr. Anghel R. Roșca, asistat de 3 protoprezbiteri: Ioan Papiu, dl. protoprezbiter militar Pavel Boldea și diaconul G. Tălburs. Răspunsurile au fost date cu rară precizie din partea corului mixt, condus de dl. Vm. Popovici. Biserica a fost plină de credincioși, mai ales de tineri de pe la diferitele școli publice din Sibiu, despre cari zicea marele Șaguna, când a luat gând să ridice biserica catedrală, că: „bucuroși își adună lângă mine în toate Duminecele și sârbătorile, la slujba dumnezească și cu ochii le-ași dă lor învățându-i în toate și pentru toate, spre binele lor și spre bucuria noastră a tuturor, dar nu osem biserica unde sî-i adun”. Și aceea ce nu i-a fost dat marelui Șaguna se poate face, a fost Joi, în ziua înălțării Domnului, urmasii săi în scaunul arhieresc, înaltpreședintel nostru Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu, care mai ales la adresa tinerimii studioase a ținut o cuvîntare frumoasă, plină de învățături folositoare, în catedrală, sfătuiindu-i pe toți să lăbească biserica și să învețe cu sîrguință, pentru că fie de folos neamului patriei. Vorbirea a făcut impresie adîncă asupra ascultătorilor.

Ordinul Carol I. Din prilejul iubileului regelui Carol s'a înființat în România un nou ordin „Carol I.”, cu care va distinge regele pe cine va voi. Are 80 decorații mari: 5 colan, 10 mare cruce, 25 mare ofițer, 40 comandor și o mulțime de decorații mai mici.

Hirotonire. Exc. Sa arhiepiscopul și metropolitul nostru Ioan Meșianu a hirotonit Sâmbăta trecută pe prof. semin. Vasile Stan întru diacon.

Donațiune. Domnii Leon Popescu, paroh în Deda și fratele său Iosif Popescu, director de bancă în Reghin au depus la conzistoriul arhid. suma de 1500 coroane, ca din interesele ei la timpul său să se plătească slujirea unui parastas la mormântul părinților lor Ioan și Maria.

Alegerea dela Dobra. Mercuri a fost alegerea la Dobra. Candidatul naționalist Dr. St. Rozvány a căzut cu 226 voturi față de cand. constit. Ivan Moskowitz care a primit 259 voturi.

În atențiunea învățătorilor. Dela mai multe cereri înaintate pentru admitere la examenele de calificățiune învățătoresci, lipsesc documentele: (carte de botez, testimoniu școlar, absolutor și testimoniu de serviciu) la altele documentele nu sunt în original. Se atrage atențiunea celor interesați la aceste împrejurări cu observarea că încât aceste defecte nu vor fi delăturate până la 1 Iunie nou a. c. cererile defectuoase nu se vor lua în conziderare. În unele cereri se face observarea, că documentele sunt la conzistor, nu la direcțiunea seminarială. Respectivul să și reclame documentele, arătând, când și din ce incident au înaintat documentele aici, și să-și întreprindă cererea cu trimiteră documentelor până la termenul indicat.

Statua sf. Ștefan, ridicată în Buda în dosul bisericii sf. Matia pe platoul din fața Pestei, a fost desvălîtă Lunia trecută în prezența Maiestății Sale și a curții întregi. Desvălirea a fost împreunată cu festivitate mare.

Daruri pentru catedrală. Dl. Ioan N. Eidu din Brașov a mai dăruit două covoară frumoase, unul mai lung și altul mai scurt, pentru cari și pe această cale îi exprimăm mulțămîta, dorind ca Dzeu să-i ajute în întreprinderile sale bune, ca astfel și pe viitor să poată face asemenea daruri.

Procesele politice Procuratura din Pesta a sistat toate procesele politice din cercul ei de activitate, iar ziarele confiscate le a restituit.

Antitulipan. Asociațiile economice din Austria au început să ia atitudine protivnică mișcării tulipaniste. Toate au hotărât ca să boicoteze industria ungară. Cavalerul Hohenlohe a zis: „O să ne căutăm și noi o floare și atunci vom vedea, care e mai trunică și mai puternică, a noastră ori tulipanul”.

† **Henric Ibsen,** unul din cei mai mari scriitori ai zilelor noastre, s'a stîns Mercuri în săptămîna trecută. Ibsen a scris aproape exclusiv drame și în special drame moderne, din viața de azi. Activitatea lui de un jumătate de veac a îmbogățit literatura universală cu vre'o 30 drame de valoare. În dramele lui principalul e psihologia caracterelor.

Sentimente mari omenești, stări sufletesti, probleme sociale, aceste constituie subiectul lucrărilor lui. Dramele lui nu vînează după efect. Și totuși au avut un efect colosal. Pe urmele lui s'a pornit școala dramei moderne. Lucrările lui sunt răspândite în întreaga lume. Cele mai de valoare drame ale lui sunt: Catilina, Brand, Rosmersholm, Copilul Eyolf, Nora, Strigoii, Dușmanul poporului, Peer Gynt, Stâlpii societății, Rața sălbatică, Hedda Gabler și o mulțime de drame mai mici.

Ibsen s'a născut în 28 Martie 1828 în orașul Skien în Norvegia. Părinții i-au fost negustori. S'a apucat întâiu de farmacie, dar nu i-a plăcut. A continuat studiul. Figura care i-a plăcut mai mult a fost Catilina. Prima dramă a și intitulat-o „Catilina”, scrisă în 1850 ca universitar. În 1842 a ajuns director de teatru. În 1853 s'a însurat. Din 1864 - 1868 a trăit în Roma. Apoi în München și în Drezda și în 1891 în Berlin. În anii din urmă s'a întors în Norvegia ca să moară aci.

Cassa de păstrare (Reuniune) în Săliște (comit. Sibiu) a binevoit a se înscrie în șirul membrilor fondatori ai „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” cu taxa de cor. 100 vîrsată la cassa Reuniunii. „Patria” din Blaj a fost prima, iar „Cassa de păstrare din Săliște” este a 2-a între băncile noastre înscrise în șirul membrilor fondatori ai Reuniunii amintite.

Atentat nou în Rusia. Comandorul orașului Sosnovița a fost atacat și rănit greu de câteva pușcături de revolver. Atentatorii au scăpat.

Sărbătorirea lui Columb. În 21 Maiu s'au împlinit 400 ani dela moartea lui Columb, descoperitorul Americii. În ziua aceea a murit în Sevilla uitat de toți după ce petrecuse anii ultimi ai vieții în cele mai mari dezastre și desiluzii, căci domnitorii Spaniei desconsiderau toate pretenziunile lui juste. Pe la 1550 au fost duse osămintele lui în San-Domingo pe insula Haiti după dorința lui. Devenind aceasta proprietate franceză a fost dus în Havanna, unde își doarme somnul de veci și azi Ziua aceasta a fost sărbătorită în Spania și în America cu deosebită atențiune.

Leprosi vindecați. Într'un spital din America au fost vindecați trei bolnavi de lepră. Faptul acesta se înregistrează cu mare bucurie deoarece e primul caz de vindecare a leprei.

Petrecere în Turda. Comitetul parohial gr. or. din Turda invită la actul sfințirii steagului corului bisericesc, ce se va ține în 4 Iunie st. n. la 4 ore p. m. în curtea școlii cum și la Concertul urmat de dans ce'l va aranja acelaș cor în aceeaș zi seara în sala cea mare din hotelul „Europa” în favorul bibliotecii școlare. Inceputul concertului la 8¹/₂ ore seară — precis. Suprasolvirile marinimoase se primesc cu mulțămîta și sunt a se trimite pe adresa Dlui Iosif Urcan episcop — cassar Turda. — Cuitarea va urmă pe cale jurnalistică.

Petrecere în Abrud. Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrudsat și jur aranjează petrecere de vară Lunii în 4 Iunie st. n. (a 2-a zi de Rusalii) în grădina dlui Gheorghe Danciu (promenadă). Inceputul la orele 2 d. a. Prețul de intrare: de persoană 1 coroană de familie 3 coroane. Venitul curat este destinat în favorul reuniunii. Suprasolviri se primesc cu mulțămîta și se vor cuită pe cale ziaristică. La cas de ploaie petrecerea se ține în chioscul din grădină.

Foamete. În insula Sardinia bîntue foametea și o scumpete grozavă. Poporul s'a răsculat și s'a pus pe jefuire. În multe orașe a trebuit să întrevină armata, ca să scape pe negustori de furia flămînzilor.

Pentru învățacei. Pe anul școlar 1906/7 se vor da două stipendii de câte 300 cor. pentru doi ucenici meseriași din comitatul Sibiu, cari au absolvat cu succes bun cursul III. al școlii de învățacei și doresc să se perfecționeze în meseria lor la vre-o școală superioară. Ceice reflectează la aceste ajutoare să-și înainteze rugarea și documentele trebuincioase la vicecomitele comit. Sibiu până în 15 Iulie n. a. c.

Rachiul. În comuna Lesna s'au apucat de ceartă în birt doi țărani după ce beuseră peste măsură și se înverșunară așa de rău încât unul a luat coasa, cu care venise și i-a înfipt-o celuilalt în spate așa de vrășmaș, că la străpuns și l-a omorât la moment.

Adevărată binecuvîntare se poate numi crucea dublă electro-magnetică R. B. nr. 86967 a dlui Albert Müller, care a avut efect minunat și în astfel de nenumerose cazuri, în cari alte mijloace au fost zadarnice. Îndeosebi la reumă, podagră, ischias, dureri de inimă și stomac, slăbiciune generală și alte asemenea dureri, ceace e dovedit prin numeroase scrisori de mulțămîta și recunoștință. Între alții dl. Romulus Gombos, preot în Sălciva de jos, scrie următoarele: „Stimate domnule Müller! Imi servește spre deosebită bucurie a te încunoștința, că crucea dublă electro-magnetică a avut eminent efect. Încât o pot recomanda în mod cel mai călduros. Te rog să-mi mai trimiți un exemplar posibilă grăbire. Sălciva de jos, Aug. 1906. Gombos Romulus, preot”. Cine suferă de morburile de mai sus, să-și comande aparatul acesta folosit, care se capătă cu 6 coroane la dl. Albert Müller, Budapesta V. Vadaszutoza 45/V.

Oficială.

On. parohi sunt îndatorați a se convinge imediat despre achitarea premiilor de asigurare, căci se apropie timpul, în care edificiile sunt mai expuse arderilor. Unde nu va fi solvit, să facă pașii de lipsă pentru a se solvi numai decât.

Asemenea să stăruie pentru trimiteră taxei la fondul de penziune dela comune.

Iar oficiile protopopești să aștearnă discul dela Florii, și cu ocaziunea examenelor școlare să stăruiască pentru prompta îndeplinire a tuturor afacerilor administrative, făcând dispoziții ducătoare la scop acolo unde este de lipsă.

Conziderând, că acum — după sfințirea catedralei — conzistorul are multe solviri, de făcut poftim pe toți parohii comunelor, în cari încă nu s'a încheiat *colecta pentru catedrală*, ca să o încheie și suma colectată să o trimită la cassa conzistorială.

Expoziția de copii din Apoldul-românesc.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”, apelând în cauza aranjării primei expoziții de copii, ce o va ține în Apoldul-românesc, la binevoitorul și valoros concurs al medicilor noștri din comitatul Sibiu, a adresat dl. medic Dr. Ioan Popp, medic de stab superior în penz., Dr. Ilie Beu, Dr. Gheorghe Săndean, (Sibiu), Dr. Ilie Iancu, (Tălmaci), Dr. Ioan Bucur, (Reșinari), Dr. Nicolae Calefar, Dr. Nicolae Comșa (Săliște), Dr. Gheorghe Prunș, (Orlat), Dr. Victor Mihu, (Poiana), Dr. Ioan Elekeș și Dr. Atanasie Moga (Sebeșul-săs.), următoarea rugare:

Stimate Domnule Doctor!

Poporațiunea noastră în unele părți ale comitatului Sibiu scade, iar în altele sporește foarte puțin.

Acest fapt îngrijitor nu poate fi desconsiderat de Reuniunea noastră, chemată a se îngriji de bunăstarea și înflorirea poporațiunii și aceasta și din cauză, că conlocuitorii noștri de altă limbă în unele locuri sporesc binișor și mult mai mult decât noi. Datorința ne impune deci să căutăm cauzele adevărate ale decreșterii și în același timp și mijloacele de sanare.

Aceste cauze credem a le afla, între altele, și în condițiunile neprincioase de trai ale poporațiunii, cum este higiena, alimentația, ocupațiunea, curățenia, locuința, îmbrăcămintea, etc., cari toate condiționează puterea vitală a generațiilor viitoare.

Pentru a ajunge cu mai multă ușurință la cunoașterea tuturor relelor, cauzătoare a decreșterii și la cunoașterea mijloacelor de înlăturarea lor, subsemnatul comitet hotărăre a luat să aranjeze cu binevoitorul concurs al maturului corp al medicilor noștri din comitat, o expoziție de copii împreunată cu distribuire de premii în bani, prima de acest fel la noi.

Ideea lansată a aflat răsunețul dorit în aproape întreagă ziaristica noastră, care i-a dat o importanță deosebită.

Pentru aranjarea acestei prime expoziții de copii am ales comuna frunțașă Apoldul de jos. (Termenul expoziției s'a amînat pe toamnă din cauza epidemiei de pojar ce grăsează în cele părți.) (Red.)

Pe când vă comunicăm această hotărăre a comitetului nostru, îndrăznim tot odată a vă ruga cu tot respectul ca, dându-vă binevoitorul și valoros concurs la aranjare, în scopul compunerii unui program de expoziție, să binevoiti a vă da în calitate de expert și de juror părerea asupra importanței expoziției, asupra felului de organizare al ei, cum este vârsta copiilor de admis, numărul și numele comunelor din cari să fie aceștia admiși, compunerea juriului, asupra felului de împărțire a premiilor și asupra învățătorilor, ce ar fi să se dea poporațiunii la asemenea expoziții cu privire la defectele descoperite și la delăturarea lor.

Mulțumindu-vă înainte pentru zelul și ostenețele aduse în serviciul cauzei, bune, ce o urmăm cu toții deopotrivă primiți Stimabile Domnule Doctor, asigurarea deosebitei noastre stime ce vă păstrăm. Sibiu 7 Maiu 1906.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pantaleon Lucaș
prezident.

Vic. Tordășianu
secretar.

[104] 1—3

Publicațiune.

Prin aceasta se aduce la cunoștință publică, că „Tovărășia agricolă din Săliște“ în adunarea generală din 19 Aprilie 1906 a decis dizolvarea acestei tovărășii, iar de licitator a designat pe viceprezidentul Nicolae Hențiu. Sunt provocați deci toți creditorii tovărășiei, ca să-și însușească eventualele pretenziuni la licitatorul amintit în timp de 6 luni dela publicarea a treia a acestei publicațiuni în foaia oficioasă.

Publicațiunea aceasta va apărea de trei ori în foaia oficioasă „Budapesti Közlöny“ și în „Telegraful Român“.

Săliște, la 16 Maiu 1906.

Direcțiunea tovărășiei agricole.

Nicolae Hențiu
viceprezident.

[103] 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia a doua din comuna parohială Jina pe baza ordinului Preaveneratului Conzistor arhidiecezan dto 30 Septembrie 1902 nr. 3001/902 bis. se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat a venitelor preoțești.

Concurenții își vor înainta rugărilor însoțite cu documentele prescrise de legile în vigoare Preaonoratului Oficiu protopresbiterial al tractului Mercurei în Mercurea.

Comitetul parohial gr. or. român din Jina, Jina, la 23 Aprilie 1906.

Dumitru Panfilou   Ioan Sava
prezid., paroh.   notarul com. parohial.

Cu consenzul meu:

Avr. S. Pecurariu
protopresbiter.

Nr. 284/1906.

[101] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia vacantă din Viștea-inferioară pe baza rezoluțiunii Preaven. Conzistor arhidiecezan dto 7 Martie 1906 Nr. 1460 B. prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să și substearnă cererile concursuale susinse conform legilor în vigoare la subscrierile oficiu protopresbiterial gr. or. al Avrigului în Avrig (posta Avrig, Felek, Szabvármegye) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a cânta, eventual a celebra și cuvânta.

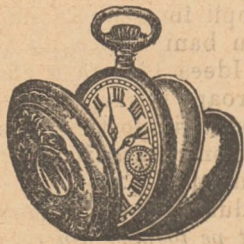
Avrig, 20 Aprilie 1906.

Oficiu protopresbiterial gr. or. al Avrigului.

Ioan Căndea
protopresbiter.

Important pentru fiecare!

Vânzare totală!
Cu preț umitor de puțin, cu numai 2.95 se poate comanda o admirabilă garnitură constând din următoarele patru prezente juvare:

Important pentru fiecare!

- Orologiu de buzunar anker remont. (la dorință argintit) cu capac frumos gravat, mers regulat, garanție pe trei ani și cu cutie.
- lanț panterat elegant, de goldin sau nichel, sistem parisian.
- ac de cravată de goldin cu imitații de briliant.
- păr. bumbi de manșete, marcă „garanță“.
- garnitură bumbi de cămașă și guler de goldin, constatătoare din 5 bucăți.
- păr. cercei de argint veritabil, provăzute cu sigil oficios. (78) 6—15
- inel de goldin cu piatră elegantă.
- oglinduță de buzunar în cutie.

Aceste patru prezente obiecte de valoare și lux împreună cu orologiul se trimit pentru numai fl. 2.95 cu ramburs, ori după primirea banilor, de firma:

BRÜDER HURVIZ

Exporthaus Krakau, Krakowska 26.

Ce nu convine se primește înapoi în timp de 8 zile și se retrimit banii, astfel că cumpărătorul e scutit de orice risic.

Cataloge bogat ilustrate cu tot felul de juvare gratis și franco.

Redactor responsabil Teodor V. Păcățian

[105] 1—1

Publicațiune.

Licitatiunea minuendă a edificării școlii din Topârcea făcută de comitetul parohial în 13 l. c. st. n. neprimind aprobarea, prin aceasta se descrie nou concurs pentru edificarea acelei școle.

Doritorii de a lua în întreprindere acest edificiu sunt poțitiți a și înainta la subscrierile până Mercuri în 6 Iunie a c. st. n. la 12 ore m. ofertele lor închise cu vadiul de 5%. Planul, preliminarul cu 14.500 cor. și condițiile se pot vedea tot la subscrierile.

Săliște, 21 Maiu 1906 st. n.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter.

Nr. 368 1905.

[102] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III Gaunoasa cu filiile Ciulpez și Cutini, protopresbiter. Hunedoara, pe baza ordinului Preaveneratului Conzistor arhidiecezan din 22 Noembrie 1905 nr. 11312 Bis. se descrie din nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post vor așterne cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare, până la termenul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiterial, având a se prezenta în biserică în termenul regulamentar, pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Oficiu protopresbiterial gr. or. al tractului Hunedoara în conțelegere cu comitetul parohial.

Hunedoara, la 5 Maiu 1906.

Avram P. Pecurariu
protopresbiter.

Nr. 179 prot. 1906.

[92] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa a III-a Richșdorf, protopresbiteratul Mediașului, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post, au a și înainta cererile concursuale susinse la oficiu protopresbiterial în termenul susindicat, prezentându-se în vre o Duminecă ori sârbătoare și în biserică, pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Totodată se deobligă cel ales de paroh a contribui la fondul protopresbiterial pentru casa tractuală cu suma de 40 coroane anual în decurs de 10 ani consecutiv.

Mediaș, 25 Aprilie 1906.

Oficiu protopresbiterial gr. or. al Mediașului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mircea
protopresbiter.

Biblioteca societății „Steaua“.

— Fiecare număr 15 fileri. —

Nr. 1. Din Țara Basarabilor, de G. Coșbuc, un resumat al istoriei noastre naționale dela colonizarea Dacilor până la războiul pentru neatarnare din 1877—78.

Nr. 2. Folioasele învățaturii, de P. Dulfu, o descriere a stării de azi a sătenilor noștri în asemănare cu a celor de prin țările apusene și mijloacele de îndreptare.

Nr. 3. Minunea vieții și cheia lumii de Th. D. Speranția, o povestire morală și instructivă.

Nr. 4. Grădina de legume, de Ioan Hășeganu, un tratat de grădinărie.

Nr. 5. Medicul poporului, partea I, de Dr. I. Felix, povește practice de igienă.

Nr. 6. Avem cu ce să ne mândrim, de T. Duțescu-Duțu, spicuri din istoria și literatura națională, cu indemnuri pentru săteni la învățatură.

Nr. 7. Medicul poporului, partea II, de Dr. I. Felix, povește pentru păstrarea sănătății.

Nr. 8. Biserica ortodoxă română, de I. Michălescu și Victor Puiu, explicațiuni asupra slujbei bisericesti și a picturilor murale din biserică.

Nr. 9. Ștefan-cel-Mare, de Alex. Lăpădatu, povestire populară asupra faptelor și războaielor purtate de marele Domn al Moldovei.

Nr. 10. Ce se poate învăța dela un drum lung, de Dr. I. Simionescu, povestiri însoțite cu exemple din viața practică a sătenilor din țări străine, spre a folosi ca pilde de urmat și sătenilor noștri.

Nr. 11. Coamora Dorobanțului.

Se pot procura dela

Librăria arhidiecezană.

Dela Librăria arhidiecezană din Sibiu se pot procura următoarele cărți mai nou apărute:

Aslan Edg.: Fiica lui Radu cel frumos, 250 c.

Agârbiceanu Ioan: Dela țară, 150 cor.

Bârsan Z.: Ramuri, 150 cor.

Brătescu-Voinesti I.: Nuvele și schițe, 150 c.

Beldiceanu N. N.: Chipuri dela mahala, 150 c.

Boureaun E.: Povestiri din copilărie, 150 c.

Carmen Sylva: Valuri alinate, traducere de G. Coșbuc, 150 cor.

— Pe Dunăre, 1 cor.

— În luncă, 1 cor.

Coșbuc G.: Kõltemények, fordította Revai

150 cor.

Cunțan Maria: Poezii, 125 cor.

Chendi Iaric: Foiletoane, 250 cor.

— Preludii, ediția II, 250 cor.

— Fragmente, 250 cor.

Delatissima Cornelia Ioana: 100 basme și istorioare pentru copii, 250 cor.

Gădei: Rușii și țărâimea românească, partea I—III à 30 fileri.

Emilgar-Gârleanu Em.: Bătrânii, schițe din viața boerilor moldoveni, 150 cor.

Farago Elena (Fatma): Versuri, 150 cor.

Flammarion C.: Tainele cerului, traducere de H. G. Lecca, 150 cor.

Gorun Ion: Taina a șasa, 150 cor.

Genlis dna de: Povestiri morale pentru tinerime, 150 cor.

Grigoriowitz Em.: Chipuri și graiuri din Bucovina, 250 cor.

Hodoș Constanța: Frumos! nuvele, 150 cor.

Ionescu Gh. C.: Note de drum, 75 fil.

Iorga N.: Istoria Românilor în chipuri și icoane, două volume à 250 cor.

— Gânduri și sfaturi ale unui om ca oricare altul, 150 cor.

— Neamul românesc în Bucovina, 250 cor.

— Ștefan-cel-Mare și Mihaiu Viteazul, ca întemeietori ai bisericii Românilor din Ardeal, 50 fil.

— Drumuri și orașe din România, 250 cor.

— Pe drumuri depărtate, note de călătorie, 150 cor.

— Cuvinte adevărate, 250 cor.

— Lupta pentru limba românească, 1 cor.

— Sate și mănăstiri din România, 250 cor.

— Neamul românesc în Ardeal și țara ungurească, 2 volume à 250 cor.

Iosif St. O.: Credește (poezii), 150 cor.

— Din zile mari, 2 cor.

Ion Manolache-Holda: Fețe, muvele, 150 cor.

Jules Brun și N. Papahagi: Moșneagul dela Munte, roman, 150 cor.

Livescu Florea Marin: Nu se cuvine, regule practice de bunăcuviință între oameni, 150 cor.

Lecca Haralamb G.: Poezii, 150 cor.

Nădejde Sofia: Robia banului, roman, 2 cor.

Pop Vasile: Domnița Viorica, roman din viața de azi, 2 cor.

— Răs și plâns, schițe umoristice și nuvele, 150 cor.

Popovici Aurel C.: Vorbe înțelepte, 150 cor.

Petra Petrescu N.: Ilie Marin, istorioară pentru tinerime, 150 cor.

Paul Augustin: Intre Someș și Prut, schițe, impresii, amintiri, 150 cor.

Rutenisarea Bucovinei și cauzele desnaționalizării poporului român, după date autentice, de Un Bucovinean, 350 cor.

Sadoveanu M.: Povestiri, ed. II, 150 cor.

— Șoimii, roman, 150 cor.

UNT

zilnic proaspăt, în calitate superioară, din
fabrica de unt din Săliște. Se află
de vânzare la

Victor Onițiu, comerciant în Sibiu.

(84) 10—10

Pentru pacienții de stomach!

Tuturor cari în urma răcelii ori a prea marelui împovărări a stomacului sau prin consumarea de mâncări greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un traiu nereguat și au contras bôle de stomach, precum:

Catar de stomach, Sgârçiri de stomach,
Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach
li-se recomandă un bun mijloc de casă, ale cărui rezultate escelente de mulți ani sunt deja probate. Acesta este:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din burueni renumite și recunoscute ca tămăduitoare, cu vin bun; întărește și învioră organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delatūră conturbațiile de mistuire și influențā puternic asupra noiei formāri de sânge sânetos.

Prin întrebuintarea regulatā a vinului de burueni bôlele de stomach vor fi curate încă în formare. Să nu întârzie nime dar a-l folosi încă de cu vreme. Simptome, ca: dureri de cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamații, amețeli cu vomări, cari la pacienți cu suferințe învechite apar cu atât mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de burueni cu urmările lor neplăcute, maladii, dureri colice, bătăi de inimă, insomnie, precum și conglomerarea sângelui în ficat,

Constipațiile plină și suferințele hemoroidice de multe-ori se delatūră inte cu vinul de burueni. Vinul de burueni delatūră mistuirea grea și depărtēză prin un scaun ușor materii stricate din stomach și intestine.

Fața palidă și slabă, anemia și slăbiciunile sunt de obicei urmările unei mistuiri rele a formării insuciente de sânge și a stării bolnăvicioase a ficatului. Lipsa de apetit și reaua dispoziție, precum și durerile de cap și nopțile perdute (insomnie) consumă adeseori incetul cu incetul multe persoane. Vinul de burueni dă slăbitei puteri de traiu un nou și prospēt impuls. Vinul de burueni mărește apetitul, ajutā mistuirea și nutrirea, ușurează formarea și schimbarea materiei, înlesnește formarea sângelui, calmēză nervi escitați și crează nouă voe de vietă. Nenumărate scrisori de recunoștință și mulțamită dovedesc acestea.

Vinul de ierburi se află de vânzare în sticle fl. 1.50 și fl. 2.— la farmaciile din Sibiu, Tunșor, Săliște, Oena, Slimnic, Șeica-mare, Noerich, Avrig, Tâlmăciu, Boțu, Cismădie, Poplaca, Gwartzului, Jina, Poiana, Mercurea, Călnic, Loman, Pianul-de-sus, Petrifalēu, Sebeșul-săseș, Vinșul-de-jos, Daia, Spring, Vingard, Ohaba, Beșineu, Mihalț, Teșu, Blaj, Pânade, Țapu, Mediaș, Birșel, Sân-Mărtin, Ibașfalēu, Basna, Agnita, Cîncu-mare, Boholț, Făgăraș, Beclean, Cămpulung, Râmnic-Vâlcea, Cudjir, Orăștie, Deva, Hunedoara, Hășeg, Lunca, Puj, Ohaba, Ponor, Alba-Iulia etc. — precum și în toate celelalte localități mai mari și mai mici din Ardel, Ungaria și Austria.

Farmaciile din Sibiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în toate calitățile din Austro-Ungaria.

Păziți-vē de falsificări!

Sē se cerā anumit:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicină secretă. Părțile lui constitutive sânt: Vin de Malaga 50,0 Spirt de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de cireșe 320,0, Coacăză, Aniș, Rădăcină „Helen“, iarba ferului americană, Rădăcina „Entianus“, „Kalmus“ à 10,0. Tōte aceste se amestecă. un. dem. [11] 25—